

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

490

Na temelju članka 12. stavaka 1., 2. i 3. i članka 17. stavka 3. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine« br. 41/07, 55/11) ministar poljoprivrede donosi

NAREDBU

O MJERAMA ZAŠTITE ŽIVOTINJA OD ZARAZNIH I NAMETNIČKIH BOLESTI I NJIHOVOM FINANCIRANJU U 2012. GODINI

I. OPĆE ODREDBE

Zarazne i nametničke bolesti životinja koje se sprječavaju, otkrivaju i suzbijaju provođenjem mjera određenih ovom Naredbom su:

Imunoprofilaktičke mjere:

1. Bedrenica
2. Bjesnoća
3. Newcastleska bolest

Zarazne bolesti domaćih životinja:

1. Bolesti pčela
2. Bolesti riba i školjkaša
3. Arteritis konja
4. Infekciозна anemija kopitara
5. Leptospiroza
6. Encefalitis zapadnog Nila
7. Rinopneumonitis konja
8. Bruceloza
9. Tuberkuloza

10. Paratuberkuloza
11. Enzootska leukoza goveda
12. Virusni proljev goveda
13. Zarazni goveđi rinotraheitis/zarazni pustularni vulvovaginitis.
14. Bolest plavog jezika
15. Q-groznica
16. Genitalna kampilobakterioza
17. Trihomonijaza
18. Goveđa spongiformna encefalopatija
19. Grebež ovaca (scrapie)
20. Slinavka i šap
21. Klasična svinjska kuga
22. Afrička svinjska kuga
23. Bolest Aujeszzkoga
24. Vezikularna bolest svinja
25. Influenca ptica
26. Kampilobakterioza peradi
27. Klamidioza ptica
28. Salmoneloze peradi
29. Praćenje otpornosti bakterija roda Salmonella na antimikrobne pripravke u tovnih pilića
30. Praćenje otpornosti bakterija roda Salmonella na antimikrobne pripravke u konzumnih nesilica
31. Praćenje otpornosti bakterija roda Salmonella na antimikrobne pripravke u tovnih purana
32. Salmoneloza i praćenje otpornosti bakterija roda Salmonella na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje

Zarazne bolesti divljih životinja:

1. Afrička svinjska kuga
2. Bolest Aujeszškoga
3. Encefalitis zapadnog Nila
4. Influenca ptica
5. Klasična svinjska kuga (KSK)
6. Slinavka i šap
7. Tuberkuloza
8. Uzorkovanje uginulih divljih životinja

Nametničke bolesti domaćih životinja:

1. Ehinokokoza
2. Trihineloza

Nametničke bolesti divljih životinja:

1. Ehinokokoza
2. Trihineloza

II. IMUNOPROFILAKTIČKE MJERE

1. Bedrenica

- (1) Goveda, ovce, koze i konji u zaraženim područjima (bedreničnim distriktima) moraju biti cijepljeni protiv bedrenice, sukladno uputi proizvođača cjepiva.
- (2) Životinje iz stavka 1. ove točke smiju se izgoniti na ispašu i stavljati u promet tek nakon što je od cijepljenja proteklo vrijeme potrebno za stvaranje imuniteta.
- (3) Bedrenične distrikte određuje Uprava za veterinarstvo.
- (4) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

2. Bjesnoća

- (1) Svi psi moraju biti označeni u skladu s Pravilnikom o označavanju pasa («Narodne novine», br. 72/10).
- (2) Psi stariji od tri mjeseca moraju, jednom godišnje, biti cijepljeni protiv bjesnoće na čitavom području Republike Hrvatske, s time da između dva cijepljenja ne smije proteći više od 12 mjeseci.

- (3) Pas koji tijekom godine navrší tri mjeseca mora biti cijepljen u narednih 14 dana, a pas koji nije ranije cijepljen u roku od 14 dana od dana njegove nabave.
- (4) Preporuča se cijepljenje mačaka i pitomih vretica protiv bjesnoće.
- (5) Za cijepljenje pasa, mačaka i pitomih vretica može se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.
- (6) Posjednik životinja koje se drže na paši mora onemogućiti kontakt divljih i domaćih životinja.
- (7) U slučaju kad ministar poljoprivrede, naredi cijepljenje i drugih vrsta životinja protiv bjesnoće u pojedinim područjima, mora se koristiti samo monovalentno cjepivo od umrtvljenih, visokoimunogenih sojeva virusa bjesnoće.
- (8) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1., 2., 3., i 4. ove točke snosi posjednik životinje, osim na području Sisačko-moslavačke županije u općinama: Glina, Dvor, Donji Kukuruzari, Majur, Hrvatska Dubica, Hrvatska Kostajnica i Sunja, gdje se navedeni troškovi podmiruju iz državnog proračuna. Troškovi provođenja mjera iz stavka 7. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Newcastleška bolest

- (1) Sva perad u ekstenzivnim uzgojima, te nojevi, golubovi iz uzgoja i pernata divljač, osim divlje patke iz uzgoja, mora biti cijepljena protiv Newcastleške bolesti dva puta godišnje cjepivom proizvedenim od soja La Sota, jednim od sljedećih postupaka primjene: pitkom vodom, okulonazalno ili raspršivanjem.
- (2) Cijepljenje iz stavka 1. ove točke mora biti provedeno u razmaku od najmanje 4 mjeseca.
- (3) Perad u intenzivnom uzgoju (perad na farmama i svim oblicima intenzivne proizvodnje), te nojevi, golubovi i pernata divljač, osim divlje patke, mora biti cijepljena protiv ove bolesti tako da stalno bude imuna.
- (4) Učinkovitost cijepljenja peradi prosuđuje se serološkom pretragom koja je sastavni dio imunoprofilaktičkog postupka.
- (5) Kontrolu imunosti u intenzivnim uzgojima peradi i ekstenzivnim uzgojima peradi, golubova iz uzgoja, nojeva i pernatih divljači osim divljih pataka, provode ovlaštene veterinarske organizacije prema programu kojeg određuje Uprava za veterinarstvo.
- (6) Ovlaštene veterinarske organizacije i posjednici peradi koji imaju organiziranu veterinarsku službu dužni su dostaviti nadležnoj veterinarskoj inspekciji informaciju o provedenom cijepljenju protiv Newcastleške bolesti, najkasnije 7 dana po provedenom cijepljenju.
- (7) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1. i 3. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 5. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

III. ZARAZNE BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA

1. Bolesti pčela (američka gnjiloća, varooza, tropileloza i etinioza)

- (1) Na pčelinjacima moraju biti provedene preventivne i dijagnostičke mjere za zaštitu zdravlja pčelinjih zajednica od sljedećih pčelinjih bolesti: američka gnjiloća, varooza, tropileloza i etinioza.
- (2) Uzgoj pčelinjih matica za prodaju dopušten je samo na pčelinjacima koji su pod stalnim veterinarsko-zdravstvenim nadzorom.
- (3) Pčelar je dužan voditi evidenciju o svim provedenim preventivnim i dijagnostičkim mjerama iz stavka 1. ove točke, u kojoj najmanje mora navesti datum i naziv korištenog sredstva.
- (4) U promet mogu biti stavljeni samo zdrave pčelinje matice i zdrave pčelinje zajednice odnosno one na kojima su provedene dijagnostičke i preventivne mjere na pčelinje bolesti iz stavka 1. ove točke.

1.1. Američka gnjiloća

- (1) U mjestima u kojima je tijekom 2011. godine utvrđena američka gnjiloća, tijekom ožujka ili travnja 2012. godine, ovlaštenu veterinar mora klinički pregledati sve pčelinje zajednice.
- (2) U slučaju sumnje na bolest, ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorak saća s pčelinjim leglom i poslati ga na laboratorijsku pretragu u službeni laboratorij te na pretragu dostaviti službeni uzorak pčelinjeg legla, zasebno uzet iz svake pojedine sumnjive pčelinje zajednice i to komad saća s poklopljenim leglom, veličine 10x10 cm, na kojem su znaci bolesti dobro vidljivi, umotan u zrakopropusnu ambalažu.
- (3) Na pčelinjacima za uzgoj i prodaju matica, tijekom proljeća i jeseni, ovlaštenu veterinar mora provesti klinički pregled svih pčelinjih zajednica.
- (4) Iz zajednica iz stavka 3. ove podtočke, sumnjivih na bolest mora biti uzet službeni uzorak pčelinjeg legla i dostavljen na laboratorijsku pretragu.
- (5) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1., 2. i 4. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 3. ove podtočke snosi posjednik.

1.2. Varooza

Kontrola i suzbijanje varooze provodi se sukladno Programu kontrole i suzbijanja varooze u 2012. godini (KLASA: 322-02/12-01/01, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

1.3. Tropileloza

- (1) Na svim pčelinjacima, na kojima se tijekom tretiranja protiv varooze posumnja na tropilelozu, posjednik mora sumnju prijaviti ovlaštenom veterinaru koji mora pregledati podloške na uzročnika tropileloze.
- (2) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

1.4. Etinioza

(1) Na svim pčelinjacima, na kojima se tijekom tretiranja protiv varooze posumnja na etiniozu, posjednik mora sumnju prijaviti ovlaštenom veterinaru koji mora obaviti klinički pregled pčelinjih zajednica na etiniozu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Bolesti riba i školjkaša

(1) Radi praćenja prisutnosti uzročnika Koi-herpes viroze, virusne hemoragijske septikemije i zarazne hematopoetske nekroze na uzgajalištima riba, te bonamioze i marteilioze na proizvodnim područjima za uzgoj školjkaša, provode se slijedeći programi:

(a) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na Koi-herpes virozu (KLASA: 322-02/12-01/02, URBROJ: 525-06-2-0264/12-1),

(b) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na virusnu hemoragijsku septikemiju i zaraznu hematopoetsku nekrozu (KLASA: 322-02/12-01/03, URBROJ: 525-06-2-0264/12-1),

(c) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Marteilia refringens* (KLASA: 322-02/12-01/04, URBROJ: 525-06-2-0264/12-1),

(d) Program nadziranja zdravlja akvatičnih životinja prijemljivih na infekciju s *Bonamia ostreae* (KLASA: 322-02/12-01/05, URBROJ: 525-06-2-0264/12-1).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

3. Arteritis konja

(1) Krv necijepljenih pastuha koji se koriste za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i/ili za prirodni pripust mora, jednom godišnje, a najkasnije prije početka korištenja rasplodnjaka, biti pretražena na arteritis konja.

(2) Radi otkrivanja arteritisa konja, svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od kobile koja je pobacila ovlašten veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na arteritis konja.

(3) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 2. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

4. Infekciозна anemija kopitara (IAK)

(1) Svi kopitari stariji od 6 mjeseci moraju biti serološki pretraženi na IAK jednom godišnje.

(2) Pretraživanje iz stavka 1. ove točke provodi se u pastuha prije početka korištenja za prirodni pripust ili umjetno osjemenjivanje i u kobilu prije pripusta.

(3) Svi kopitari stariji od 6 mjeseci koji se stavljaju u promet, osim upućivanja na klanje, moraju biti serološki pretraženi na IAK unutar 90 dana prije prometa.

(4) Zabranjen je dogon, istovar, boravak i napasivanje kopitara na zajedničkim pašnjacima ako nisu prethodno serološki pretraženi s negativnim rezultatom.

(5) Troškovi provođenja mjera iz ove točke uređeni su na sljedeći način:

(a) troškovi provođenja laboratorijske pretrage iz stavka 1. i 2. podmiruju se iz državnog proračuna,

(b) uzorkovanje i dostavu uzoraka iz stavka 1., 2. i 3. te laboratorijsku pretragu iz stavka 3. snosi posjednik kopitara.

5. Leptospiroza

(1) Krv kopitara starijih od 12 mjeseci koji se drže u sportske i/ili rekreativne svrhe, uključujući i kopitare držane u ergelama, konjičkim športsko-rekreativnim klubovima, centrima za terapijsko i rekreativno jahanje, mora jednom godišnje biti serološki pretražena na leptospirozu.

(2) Krv bikova i nerastova koji se koriste za prirodni pripust ili umjetno osjemenjivanje mora jednom godišnje biti serološki pretražena na leptospirozu.

(3) Radi otkrivanja leptospiroze, svaki pobačaj krave, ovce, koze, svinje i kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na leptospirozu.

(4) Troškove provođenja mjere iz stavka 1. i 2. ove točke snosi posjednik životinje, a troškove provođenja mjera iz stavka 3. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

6. Encefalitis zapadnog Nila

(1) Radi otkrivanja infekcije virusa encefalitisa zapadnog Nila u populaciji konja na području Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravске i Istarske županije, određuje se uzorkovanje i serološko pretraživanje krvi.

(2) U slučaju nalaza kliničkih znakova i uginuća kopitara naređuje se dijagnostičko ispitivanje na infekciju virusom encefalitisa zapadnog Nila.

(3) Uzorkovanje i serološko pretraživanje iz stavka 1. ove točke provodi se u razdoblju od 1. srpnja do 30. rujna 2012. godine u skladu s uputama Uprave za veterinarstvo.

(4) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

7. Rinopneumonitis konja

(1) Radi otkrivanja rinopneumonitisa konja svaki pobačaj kobile mora biti prijavljen veterinaru. Od kobile koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na rinopneumonitis konja.

(2) Naređuje se pretraživanje na rinopneumonitis kopitara s utvrđenim kliničkim znakovima poremećaja središnjeg živčanog sustava.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

8. Bruceloza

8.1. Bruceloza goveda

(1) U svim stadima goveda na području Republike Hrvatske, sva goveda starija od 12 mjeseci moraju biti pretražena na brucelozu serološkom pretragom individualnih uzoraka krvi, u skladu s Dodatkom C Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja (»Narodne novine«, broj 154/08).

(2) Pretraživanje iz stavka 1. ove podtočke ne odnosi se na grla za tov, uz uvjet da ista neće biti korištena za rasplod nego će nakon tova biti poslana na klanje, izravno ili preko sabirnog centra.

(3) Sva goveda starija od 12 mjeseci koja se stavljaju u promet, osim u slučaju upućivanja grla na klanje izravno ili preko sabirnog centra, moraju biti pretražena na brucelozu unutar 30 dana prije stavljanja u promet. Ova odredba ne odnosi se na grla namijenjena tovu, uz uvjet da ista neće biti korištena za rasplod nego će nakon tova biti poslana na klanje, izravno ili preko sabirnog centra.

(4) Svakom stadu goveda koje na temelju rezultata pretraživanja na brucelozu provedenog tijekom 2011. i 2012. godine ostvari uvjete za dodjelu statusa stada službeno slobodnog od bruceloze ovlaštena je veterinarska organizacija dužna bez odgode izdati potvrdu o statusu, u skladu s uputama Uprave za veterinarstvo.

(5) Status stada goveda službeno slobodnog od bruceloze mora se privremeno ukinuti ako se u stadu utvrdi stanje odnosno nalaz kako je navedeno u Dodatku A, poglavlju II, točki 3A, podtočki a) i/ili b) Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(6) Status stada goveda službeno slobodnog od bruceloze može se nakon privremenog ukidanja obnoviti, nakon što su u stadu provedene mjere određene u Dodatku A, poglavlju II, točki 3A Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(7) Status stada goveda službeno slobodnog od bruceloze mora se ukinuti ako je na temelju rezultata laboratorijskog testiranja ili epidemiološkog istraživanja potvrđena infekcija Brucellom, u skladu s Dodatkom A, poglavljem II, točkom 3B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(8) Stado goveda kojemu je ukinut status u skladu sa stavkom 7. ove podtočke status može obnoviti, nakon što su u stadu provedene mjere određene u Dodatku A, poglavlju II, točki 3B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(9) Radi ranog otkrivanja bruceloze goveda, svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od krave koja je pobacila ovlašteni veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage.

(10) Da bi stado goveda ispunjavalo uvjete za dodjelu odnosno zadržavanje dodijeljenog statusa, svako govedo koje se uvodi u stado mora potjecati iz stada službeno slobodnog od bruceloze goveda.

Obzirom da bruceloza goveda nije potvrđena u Republici Hrvatskoj od 1965. godine i obzirom da je u tijeku provedba mjera potrebnih za ostvarivanje uvjeta za dodjelu statusa stada službeno slobodnog od bruceloze, goveda iz stada koja su u postupku dodjele statusa i u kojima je prvo pretraživanje u svrhu dodjele statusa stada službeno slobodnog od bruceloze polučilo negativne rezultate mogu, do 1. rujna 2012. godine, biti uvedena u druga stada goveda koja su u postupku dodjele statusa stada službeno slobodnog od bruceloze goveda, poštujući odredbe stavka 3. ove podtočke.

(11) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1. i 9. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

8.2. Bruceloza svinja (Brucella suis)

(1) Radi ranog otkrivanja bruceloze svinja (*B. suis*), svaki pobačaj i pojava kliničkih znakova u rasplodnih svinja, koji upućuju na sumnju na brucelozu mora biti prijavljen veterinaru. U slučaju sumnje na brucelozu i pobačaja ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(2) Krv nerastova mora biti pretražena na brucelozu jednom godišnje, a obavezno prije početka korištenja za umjetno osjemenjivanje ili prirodni pripust.

(3) U odobrene centre za sakupljanje sjemena mogu se uvoditi samo nerasti prethodno pretraženi na brucelozu s negativnim rezultatom, unutar 30 dana prije uvođenja.

(4) Nerasti u odobrenim centrima za sakupljanje sjemena moraju, najmanje svakih 12 mjeseci, biti pretraženi na brucelozu, s negativnim rezultatom.

(5) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove provođenja mjera iz stavka 2., 3. i 4. ove podtočke snosi posjednik životinje.

8.3. Bruceloza ovaca i koza (Brucella melitensis)

(1) Radi ranog otkrivanja bruceloze ovaca i koza (*B. melitensis*), svaki pobačaj mora biti prijavljen veterinaru. Od ovce ili koze koja je pobacila ovlaštenu veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(2) Ovnovi i jarci koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust, u svim stadima, moraju biti serološki pretraženi na brucelozu s negativnim rezultatom, jednom godišnje, a najkasnije prije početka korištenja.

(3) U svrhu potvrđivanja statusa stada ovaca i koza službeno slobodnog od bruceloze (*B. melitensis*), u svim uzgojima ovaca i koza iz kojih se mlijeko i mliječni proizvodi stavljaju u promet za javnu potrošnju, sve ovce i koze na gospodarstvu starije od 6 mjeseci moraju biti dvokratno pretražene, u razmaku od 6 mjeseci, s negativnim rezultatom, u skladu s odredbama Dodatka A, Poglavlja 1, točka I, podtočka A, Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza (»Narodne novine«, broj 51/09).

(4) Prvo pretraživanje iz stavka 3. ove podtočke provodi se najranije od 1. rujna 2012. godine, a drugo u 2013. godini, po isteku 6 mjeseci nakon prvog pretraživanja.

(5) Prilikom uzorkovanja iz stavka 3. ove podtočke sve ovce i koze moraju biti označene u skladu s odredbama Pravilnika o obveznom označavanju i registraciji ovaca i koza (»Narodne novine«, broj 111/07, 135/08, 154/08 i 81/11) te Pravilnika o provođenju obveznog označavanja i registracije ovaca i koza (»Narodne novine«, broj 111/07, 128/08, 154/08, 9/10, 110/10 i 124/11).

(6) U stado ovaca i koza koje je u postupku potvrđivanja statusa stada službeno slobodnog od bruceloze (*B. melitensis*) mogu se uvoditi samo ovce i koze iz stada koje je također u postupku potvrđivanja statusa stada ovaca i koza službeno slobodnog od bruceloze (*B. melitensis*) i unutar 30 dana prije uvođenja u stado moraju biti pretražene, u skladu s Dodatkom C Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza.

(7) Gospodarstvo s ovcama i/ili kozama može zadržati status službeno slobodan od bruceloze (*B. melitensis*) ukoliko ispunjava uvjete određene u Dodatku A., Poglavlju 1, točki I, podtočkama B, C i D, Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza.

(8) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1., 2. i 3. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove iz stavka 6. ove podtočke snosi posjednik životinja.

*8.4. Bruceloza ovaca (*Brucella ovis*)*

(1) Radi ranog otkrivanja bruceloze ovaca (*B. ovis*), svaki pobačaj, pojava epididimitisa u muških životinja te drugi znakovi koji upućuju na sumnju na brucelozu, moraju biti prijavljeni ovlaštenom veterinaru koji mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na brucelozu.

(2) Ovnovi i jarci koji služe za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i prirodni pripust moraju biti serološki pretraženi na brucelozu s negativnim rezultatom, unutar 30 dana prije stavljanja u promet.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna, a troškove uzorkovanja iz stavka 2. ove podtočke snosi posjednik životinje, dok se troškovi laboratorijske pretrage podmiruju iz državnog proračuna.

9. Tuberkuloza

9.1. Tuberkuloza goveda

(1) Na svim gospodarstvima sa statusom stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze jednom godišnje moraju biti tuberkulinizirana sva goveda koja su u trenutku obavljanja pretrage u dobi od 6 i više tjedana, u skladu s Dodatkom B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(2) U svim stadima goveda koja do kraja 2011. godine nisu ostvarila status službeno slobodnih od tuberkuloze, ili im je status privremeno oduzet/ukinut zbog sumnjive ili

pozitivne reakcije na tuberkulinski test, potrebno je provoditi daljnja tuberkulinska testiranja svih goveda starijih od 6 tjedana, do ostvarenja uvjeta za dodjelu ili ponovnu dodjelu statusa, sukladno Dodatku A. Poglavlju I. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(3) Prilikom formiranja novog stada goveda, ukoliko je stado sastavljeno isključivo od životinja koje potječu iz stada službeno slobodnih od tuberkuloze goveda, provodi se tuberkulinizacija svih životinja u dobi od 6 i više tjedana, najranije 60 dana nakon formiranja stada, u cilju ostvarivanja uvjeta za dodjelu statusa.

(4) Niti jedno govedo starije od 6 tjedana ne smije biti uvedeno u stado, osim ako je pretraženo s negativnom reakcijom na intradermalni tuberkulinski test, proveden i očitani u skladu s Dodatkom B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja, unutar 42 dana prije uvođenja u stado.

(5) U slučaju uvođenja u stado goveda mlađih od 6 tjedana, posjednik stada dužan je takve životinje držati odvojeno od ostalih životinja u stadu, do provedbe tuberkulinskog testa iz stavaka 3. i 4. ove podtočke, te osigurati da životinje budu podvrgnute propisanom testu nakon što napune 6 tjedana, a najkasnije do 30 dana po uvođenju takvih životinja u stado. Troškove provođenja mjera iz ovog stavka snosi posjednik goveda.

(6) Stada sastavljena isključivo od tovnih goveda (u kojima tova goveda čine izdvojenu epidemiološku cjelinu) koja su ostvarila status službeno slobodnih od tuberkuloze izuzimaju se od provedbe tuberkulinskog testa tijekom tova, uz uvjet da sve životinje koje se uvode u ta stada potječu iz stada službeno slobodnih od tuberkuloze goveda te da su prije formiranja stada bile podvrgnute propisanom tuberkulinskom testiranju te da nakon tova da niti jedno govedo neće biti korišteno za rasplod nego će sva goveda biti poslana na klanje, izravno ili preko sabirnog centra.

(7) Ukoliko su stada tovnih goveda iz stavka 6. ove podtočke sastavljena isključivo od goveda podrijetlom iz zemlje ili regije službeno slobodne od tuberkuloze goveda, provedba tuberkulinskog testa prije formiranja stada nije potrebna.

(8) Odredbe stavaka 6. i 7. ove podtočke ne primjenjuju se na stada tovnih goveda na području Sisačko-moslavačke županije, kao niti na stada tovnih goveda u kojima se nalaze goveda podrijetlom iz stada s područja Sisačko-moslavačke županije.

(9) Na području Sisačko-moslavačke županije sva goveda starija od 6 tjedana koja se drže na ispaši izvan gospodarstva podrijetla moraju biti tuberkulinizirana prije izгона na ispašu i unutar 30 dana po povratku s ispaše na gospodarstvo podrijetla.

(10) U slučaju da se na gospodarstvu uz mliječna goveda drže i koze, sve koze starije od 12 mjeseci moraju jednom godišnje biti podvrgnute tuberkulinskom testu.

(11) Status stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze može se privremeno oduzeti ako se u stadu utvrdi stanje odnosno nalaz kako je navedeno u Dodatku A, Poglavlju I, točki 3A, podtočkama a) i/ili b), Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(12) Status stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze može nakon privremenog oduzimanja ponovno biti dodijeljen, u skladu s Dodatkom A, Poglavlju I, točkom 3A, podtočkama b) i/ili c) Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(13) Status stada goveda službeno slobodnog od tuberkuloze mora se ukinuti u skladu s odredbama točke 3B Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(14) Stadu goveda kojemu je status ukinut u skladu sa stavkom 13. ove podtočke status može ponovno biti dodijeljen, nakon što su u stadu provedene sve mjere određene u Dodatku A, Poglavlju I, točki 3B, drugi odjeljak Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.

(15) Na području epidemiološke jedinice u kojoj je tijekom 2011. godine utvrđen pozitivan slučaj tuberkuloze nadležni veterinarski inspektori dužni su obavljati učestaliji nadzor nad provođenjem tuberkulinizacije.

(16) Troškovi provođenja mjera iz stavaka 1., 2., 3., 9. i 10. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

(17) Troškove provođenja mjera iz stavaka 4. i 5. ove podtočke plaća posjednik.

9.2. Tuberkuloza svinja

(1) Službeni ili ovlašteni veterinar u klaonici mora voditi posebnu evidenciju o svakom utvrđenom slučaju tuberkuloze svinja te o nalazu izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora nadležnog veterinarskog ureda i nadležnog veterinarskog inspektora u mjestu podrijetla tuberkulozne životinje.

(2) U slučaju nalaza patoanatomskih promjena na liniji klanja, koje upućuju na tuberkulozu službeni ili ovlašteni veterinar mora dostaviti promijenjene limfne čvorove ili promijenjene parenhimske organe (slezena, pluća, jetra) radi potvrde ili isključivanja tuberkuloze u službeni laboratorij.

(3) Troškovi provođenja mjera iz stavka 2. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

10. Paratuberkuloza

(1) Na paratuberkulozu moraju biti pretražena rasplodna goveda starija od 24 mjeseca te rasplodne ovce i koze starije od 12 mjeseci, ukoliko pokazuju kliničke znakove paratuberkuloze.

(2) Detaljan opis kliničkih znakova, uzorkovanje, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju pozitivnoga nalaza na paratuberkulozu provode se sukladno Programu kontrole paratuberkuloze u goveda, ovaca i koza (KLASA: 322-02/12-01/06, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(3) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. i 2. ove točke snosi posjednik životinje.

11. Enzooska leukoza goveda

- (1) Sva goveda starija od 24 mjeseca koja se stavljaju u promet, osim u slučaju upućivanja grla na klanje izravno ili preko sabirnog centra, moraju biti pretražena na enzoosku leukozu goveda, unutar 30 dana prije stavljanja u promet. Ova odredba ne odnosi se na tovna grla, uz uvjet da ista neće biti korištena za rasplod nego će nakon toga biti poslana na klanje, izravno ili preko sabirnog centra.
- (2) Stado goveda može ostvariti status službeno slobodnog od enzooske leukoze goveda ukoliko ispunjava uvjete određene u Dodatku D, Poglavljem I, točkom A. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.
- (3) U stadima goveda u kojima se provodi uzorkovanje krvi u svrhu pretrage na brucelozu goveda iz stavka 1. podtočke 8.1. točke 8. ove Naredbe, posjednik može zatražiti da se uzorak pretraži i na enzoosku leukozu goveda, u svrhu dodjele statusa iz stavka 2. ove točke. U takvom slučaju trošak dodatne laboratorijske pretrage na enzoosku leukozu snosi posjednik životinja.
- (4) Svakom stadu goveda koje na temelju rezultata pretraživanja na enzoosku leukozu goveda provedenog tijekom 2011. i 2012. godine ostvari uvjete navedene u stavku 2. ove točke ovlaštena je veterinarska organizacija dužna bez odgode izdati potvrdu o statusu, u skladu s uputama Uprave za veterinarstvo.
- (5) Status stada goveda službeno slobodnog od enzooske leukoze goveda može se privremeno oduzeti ako stado ne udovoljava uvjetima određenim Dodatkom D, Poglavljem I, točkom B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja ili kad se na temelju laboratorijskih testova ili kliničkih ili patoanatomskih znakova posumnja da jedno ili više grla ima enzoosku leukozu goveda.
- (6) Status stada goveda službeno slobodnog od enzooske leukoze goveda može, nakon privremenog oduzimanja, ponovno biti dodijeljen, nakon što su ispunjeni zahtjevi iz Dodatka D, Poglavlja I, točke D Pravilnika o veterinarskim uvjetima za stavljanje u promet goveda i svinja.
- (7) U stado sa statusom stada službeno slobodnog od enzooske leukoze goveda mogu se uvoditi isključivo goveda koja potječu iz stada službeno slobodnih od enzooske leukoze goveda, i to u skladu s odredbama stavka 1. ove točke.
- (8) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinja.

12. Virusni proljev goveda (VPG)

- (1) Bikovi koji se drže u odobrenim centrima za sakupljanje sjemena moraju biti najmanje jednom godišnje serološki pretraženi na virusni proljev goveda (VPG), a u slučaju seropozitivnog rezultata sjeme se može stavljeti u promet samo ukoliko je svaki prikupljen ejakulat seropozitivnog bika testiran na virus VPG s negativnim rezultatom.
- (2) U odobrene centre za sakupljanje sjemena bikovi se mogu uvoditi u skladu s alinejom v) podtočke d) te podtočkama e) i f) točke 1. Poglavlja I. Dodatka B. Pravilnika o veterinarskim uvjetima za promet i uvoz sjemena goveda (»Narodne novine«, broj 60/08).

(3) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

13. Zarazni goveđi rinotraheitis – zarazni pustularni vulvovaginitis (ZRG/ZPV)

(1) Sva goveda starija od 9 mjeseci koja se stavljaju u promet, osim goveda koja su bila redovito cijepljena i docjepljivana protiv ZRG/ZPV prema uputama proizvođača, cjepivom s uklonjenim glikoproteinom gE, moraju biti pretražena na ZRG/ZPV unutar 30 dana prije stavljanja u promet.

(2) Odredba stavka 1. ove točke ne odnosi se na grla koja se upućuju na klanje izravno ili preko sabirnog centra kao niti na grla namijenjena tovu, uz uvjet da ista neće biti korištena za rasplod nego će nakon toga biti upućena na klanje, izravno ili preko sabirnog centra.

(3) U odobrene centre za sakupljanje sjemena mogu se uvoditi goveda koja su serološki pretražena s negativnim rezultatom na cijeli goveđi herpes virus 1.

(4) Sva goveda koja se drže u odobrenim centrima za sakupljanje sjemena moraju biti najmanje jednom godišnje pretražena s negativnim rezultatom na cijeli goveđi herpes virus 1.

(5) Bikovi namijenjeni prirodnom pripustu u vlastitom stadu koji se drže u sustavu krava-tele na otvorenom, moraju biti redovito cijepljeni i docjepljivani protiv ZRG/ZPV cjepivom s uklonjenim glikoproteinom gE (sukladno uputi proizvođača).

(6) Za cijepljenje rasplodnih goveda protiv ZRG/ZPV može se koristiti samo cjepivo s uklonjenim glikoproteinom gE.

(7) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

14. Bolest plavog jezika

(1) Radi ranog otkrivanja prisutnosti virusa uzročnika bolesti plavog jezika, određuje se provedba Programa nadziranja bolesti plavog jezika utvrđivanjem serokonverzije u sentinel goveda u 2012. godini na području Međimurske, Bjelovarsko-bilogorske, Vukovarsko-srijemske i Dubrovačko-neretvanske županije (KLASA: 322-02/12-01/07, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

15. Q-groznica

(1) Radi otkrivanja Q-groznice, svaki pobačaj krave, ovce i koze mora biti prijavljen veterinaru. Od životinje koja je pobacila ovlašten veterinar mora uzeti uzorke, te iste dostaviti u službeni laboratorij radi pretrage na Q-groznicu.

(2) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

16. Genitalna kampilobakterioza

(1) Ispirak prepucija bikova koji se koriste za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje mora biti pretražen jednom godišnje, s time da pretraga mora biti provedena prije uvođenja u proizvodnju.

(2) Bikovi koji se koriste za proizvodnju sjemena za umjetno osjemenjivanje i vraćaju u proizvodnju nakon odmora dužeg od šest mjeseci moraju biti ponovno pretraženi, ne ranije od 30 dana prije dana ponovnog stavljanja u proizvodnju.

(3) Kod ponavljanja nepravilnosti spolnog ciklusa i kod svakog pobačaja goveda, ovaca i koza, vaginalna sluz, posteljica i pobačeni fetus navedenih životinja, moraju biti dostavljeni radi laboratorijske pretrage na genitalnu kampilobakteriozu.

(4) Troškove provođenja mjera iz stavaka 1. i 2. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 3. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

17. Trihomonijaza (Trichomonas fetus)

(1) Bikovi za proizvodnju sjemena moraju biti najmanje jednom godišnje testirani s negativnim rezultatom na *Trichomonas fetus*. Testiranje se radi na uzorku uzetom iz ispirka prepucija.

(2) Bikovi koji se vraćaju u proizvodnju nakon odmora više od 6 mjeseci, moraju biti ponovno testirani ne više od 30 dana prije dana ponovnog stavljanja u proizvodnju.

(3) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

18. Goveđa spongiformna encefalopatija

(1) Na goveđu spongiformnu encefalopatiju (GSE) moraju biti pretražena sva goveda:

(a) starija od 24 mjeseca:

– koja su zaklana iz nužde odnosno upućena na prisilno (hitno) klanje od strane veterinaru nakon nesreće ili zbog ozbiljnih fizioloških ili funkcionalnih poremećaja, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava;

– koja, pri ante mortem pregledu, pokazuju kliničke znakove zarazne bolesti ili znakove na temelju kojih se može posumnjati da su zaražene ili pokazuju fiziološke ili funkcionalne poremećaje, uključujući poremećaje središnjeg živčanog sustava;

(b) sva goveda starija od 30 mjeseci:

– pri redovnom klanju za ljudsku prehranu;

– koja su zaklana u okviru programa iskorjenjivanja bolesti, a ne pokazuju kliničke znakove bolesti.

(c) sva goveda starija od 24 mjeseca koja su:

– uginula ili usmrćena na gospodarstvu, osim goveda usmrćenih u okviru suzbijanja epidemije odnosno iskorjenjivanja bolesti;

– uginula ili usmrćena tijekom prijevoza ili u klaonici.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke uređeni su na sljedeći način:

(a) troškovi provođenja mjera iz: stavka 1. podstavka (a) i stavka 1. podstavka (b) alineje druge, te stavka 1. podstavka (c), kao i nabava dijagnostičkih kitova i dijela potrošnog materijala iz stavka 1. podstavka (b) alineje prve, podmiruju iz državnog proračuna,

(b) troškove provođenja laboratorijske pretrage iz stavka 1. podstavka (b) alineje prve, snosi subjekt u poslovanju s hranom (klaonica).

19. Grebež ovaca (scrapie)

(1) Na grebež ovaca (scrapie) moraju biti pretražene sve ovce i koze starije od 18 mjeseci:

(a) koje su pokazivale kliničke znakove poremećaja središnjeg živčanog sustava;

(b) uginule iz bilo kojeg razloga;

(c) zaklane u okviru remonta stada;

(d) usmrćene u okviru programa iskorjenjivanja neke bolesti.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

20. Slinavka i šap

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa (SiŠ) u domaćih papkara obvezno je isključivanje SiŠ infekcije u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti upućuju na sumnju na SiŠ.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

21. Klasična svinjska kuga (KSK)

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza prisutnosti virusa klasične svinjske kuge u domaćih svinja, određuje se provedba Programa nadziranja klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2012. godini (KLASA: 322-02/12-01/08, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

(2) U promet mogu biti stavljene samo svinje koje ne pokazuju kliničke znakove bolesti.

(3) U skladu s člankom 1. Pravilnika o obveznom označavanju i registraciji svinja (»Narodne novine« broj 51/07, 50/08, 156/08, 148/09 i 12/11), u svrhu osiguranja brze i potpune sljedivosti svinja u slučaju sumnje ili izbijanja KSK na području Sisačko-moslavačke, Vukovarsko-srijemske i Karlovačke županije, svinje moraju biti označene čim prije, a najkasnije do 60. dana starosti ili prije stavljanja u promet, ovisno o tome koji uvjet nastupi prije. Posjednik je odgovoran da je svaka pojedina svinja označena u skladu s ovom odredbom te odredbama Pravilnika o obveznom označavanju i registraciji svinja.

(4) Prilikom uzimanja krvi svinja koje se laboratorijski pretražuju za potrebe provođenja programa nadziranja i kontrole bolesti, ovlaštenu veterinar mora osigurati mogućnost identifikacije svake pojedine svinje od koje je uzet uzorak.

(5) Nerasti u odobrenim centrima za sakupljanje sjemena moraju, najmanje svakih 12 mjeseci, biti serološki pretraženi na KSK.

(6) Troškovi provođenja mjera iz stavka 1. i 5. ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

22. Afrička svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja afričke svinjske kuge (ASK) u domaćih svinja, sve uzorke podrijetlom od domaćih svinja koji su dostavljeni na laboratorijsku pretragu zbog sumnje, odnosno u svrhu isključivanja KSK u skladu Programom nadziranja klasične svinjske kuge u domaćih svinja u 2012. godini (KLASA: 322-02/12-01/08, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1) Odjel za virologiju Hrvatskog veterinarskog instituta, mora pretražiti i na ASK.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

23. Bolest Aujeszzkoga

(1) Gospodarstvo s 10 i više rasplodnih krmača i nazimica može ostvariti status stada službeno slobodnog od bolesti Aujeszzkoga ukoliko je ispunilo uvjete u skladu s Programom nadziranja bolesti Aujeszzkoga (KLASA: 322-02/12-01/09, URBROJ: 525-06-1-0137/12-1).

(2) Gospodarstvo s 500 i više tovnih svinja može ostvariti status stada službeno slobodnog od bolesti Aujeszzkoga ukoliko je ispunilo uvjete u skladu s Programom nadziranja bolesti Aujeszzkoga (KLASA: 322-02/12-01/09, URBROJ: 525-06-1-0137/12-1).

(3) Obvezno je pretraživanje životinja prije uvođenja u stada iz stavaka 1. i 2. ove točke unutar 30 dana prije uvođenja.

(4) U odobrene centre za sakupljanje sjemena mogu se uvoditi samo nerasti prethodno serološki (SN test ili ELISA) pretraženi s negativnim rezultatom na sve antigene virusa bolesti Aujeszzkoga u necijepljenih nerasta ili na gI antigene virusa bolesti Aujeszzkoga u cijepljenih nerasta, unutar 30 dana prije uvođenja.

(5) Nerasti u odobrenim centrima za sakupljanje sjemena moraju biti serološki (SN test ili ELISA) pretraženi s negativnim rezultatom na sve antigene virusa bolesti Aujeszzkoga u necijepljenih nerasta ili na gI antigene virusa bolesti Aujeszzkoga u cijepljenih nerasta, najmanje svakih 12 mjeseci.

(6) Mjere iz stavaka 1., 2. i 3. ove točke počinju se provoditi najranije od 1. svibnja 2012. godine.

(7) Troškove provođenja mjera iz ove točke plaća posjednik.

24. Vezikularna bolest svinja

(1) Radi ranog otkrivanja vezikularne bolesti svinje (VBS) obvezno je njeno isključivanje u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti upućuju na sumnju na bolest.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

25. Influenca ptica

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza nazočnosti virusa influence ptica u peradi određuje se provedba Programa pretraživanja influence ptica u peradi u 2012. godini (KLASA: 322-02/12-01/12, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

26. Kampilobakterioza peradi

(1) Radi praćenja kampilobakterioze u jatima tovnih pilića vrste *Gallus gallus* te praćenja otpornosti bakterija roda *Campylobacter* spp. na antimikrobne pripravke, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s Programom praćenja bakterija roda *Campylobacter* spp. i njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u jatima i trupovima tovnih pilića u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/13, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

27. Klamidioza ptica

(1) Svi uzgoji ukrasnih i sobnih ptica te golubova namijenjenih prodaji moraju biti registrirani sukladno odredbama Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji (»Narodne novine«, br. 56/09).

(2) Sva jata ukrasnih, sobnih ptica i golubova iz stavka 1. ove podtočke te prodajna mjesta moraju dva puta godišnje, u razmaku od šest mjeseci, biti uzorkovana i laboratorijski pretražena s negativnim rezultatom na klamidiozu ptica.

(3) U registrirane uzgoje te prodajna mjesta dopušteno je uvesti nove jedinke samo ukoliko potječu iz registriranog jata pretraženog na klamidiozu ptica s negativnim rezultatom unutar šest mjeseci prije uvođenja u jato.

(4) Sva jata iz kojih ptice sudjeluju na izložbama, sajmovima, natjecanjima i ostalim vrstama okupljanja moraju biti pretražena na klamidiozu ptica s negativnim rezultatom jednom tijekom kalendarske godine, a najkasnije prije odlaska na izložbu, sajam, natjecanje ili ostale vrste okupljanja.

(5) Vrste uzoraka kao i način provedbe uzorkovanja na klamidiozu ptica propisani su posebnim naputkom Uprave za veterinarstvo.

(6) Troškove provođenja mjera iz ove točke snosi posjednik životinje.

28. Salmoneloze peradi

(1) Uzimanje uzoraka od konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole Salmoneloze u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/16, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Uzimanje uzoraka od rasplodne peradi u uzgoju i proizvodnji vrste *Gallus gallus* radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Hadar*, *S. Infantis* ili *S. Virchow* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u odraslih rasplodnih jata (rasplodna jata u proizvodnji) vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/14, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(3) Uzimanje uzoraka od tovnih pilića vrste *Gallus gallus* radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih pilića vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/15, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(4) Uzimanje uzoraka od rasplodnih i tovnih purana radi pretrage na prisutnost bakterija iz roda salmonela, laboratorijsko pretraživanje i mjere koje se provode u slučaju sumnje i/ili potvrđenog slučaja *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* provode se u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u rasplodnih i tovnih purana u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/18, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1 i KLASA: 322-02/12-01/18, URBROJ: 525-06-1-0246/12-2).

(5) Sva jata, osim jata navedenih u stavku 1. do 4. ove točke, bez obzira na vrstu i kategoriju peradi, čiji su proizvodi namijenjeni javnoj potrošnji ili se perad uzgaja radi daljnje prodaje, moraju biti bakteriološki, odnosno serološki pretražena, dostavljanjem službenih uzoraka u laboratorij sukladno tablicama 1.– 5. iz Dodatka I. ove Naredbe, koji je njezin sastavni dio.

(6) Jato namijenjeno klanju podrazumijeva životinje iste vrste i dobi iz jednog objekta, namijenjene klanju. Klati je dopušteno samo jata slobodna od *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium*, a u slučaju rasplodne peradi vrste *Gallus gallus*, jata slobodna od *S. Enteritidis*, *S. Typhimurium*, *S. Hadar*, *S. Infantis* ili *S. Virchow*, osim kad se postupa u skladu s nacionalnim programom.

(7) Posjednik jata prije stavljanja u promet jata namijenjenih javnoj potrošnji, peradi za klanje te peradi koja se uzgaja radi daljnje prodaje, mora imati negativan bakteriološki nalaz ne stariji od 21 dan izdan od službenog laboratorija. Iznimno, ovaj nalaz za toвне i rasplodne i rasplodne purane vrijedi 42 dana od dana uzimanja uzoraka.

(8) Radi utvrđivanja svih salmonela od značaja za javno zdravstvo u rezultatima nalaza potrebno je, osim serotipova propisanih ovom Naredbom i nacionalnim programima iz stavka 1. do 4. ove točke, navesti i sve ostale utvrđene serotipove.

(9) Troškove uzorkovanja i dostave uzorka propisane stavkom 1., 2., 3. i 4. ove točke snosi posjednik, a troškovi laboratorijske dijagnostike podmiruju se iz državnog proračuna. Troškove provođenja mjera iz stavka 5. ove točke snosi posjednik životinje.

29. Praćenje otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u tovnih pilića

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u jatima tovnih pilića vrste *Gallus gallus*, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u tovnih pilića vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/15, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Troškove pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove točke uzetih u skladu s točkom 28. ovoga Dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

30. Praćenje otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u konzumnih nesilica

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus*, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole Salmoneloze u jatima konzumnih nesilica vrste *Gallus gallus* u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/16, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Troškove pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove točke uzetih u skladu s točkom 28. ovoga Dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

31. Praćenje otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u tovnih purana

(1) Radi praćenja otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u jatima tovnih purana, određuje se uzimanje uzoraka u skladu s odredbama Nacionalnog programa kontrole salmoneloze u rasplodnih i tovnih purana u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/18, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Troškovi laboratorijskog pretraživanja uzoraka iz stavka 1. ove točke uzetih u skladu s točkom 28. ovoga Dijela Naredbe, podmiruju se iz državnog proračuna.

32. Salmoneloza i praćenje otpornosti bakterija roda *Salmonella* na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje

(1) Radi utvrđivanja prevalencije bakterija roda *Salmonella* te praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje određuje se provedba Osnovne studije utvrđivanja prevalencije bakterija roda *Salmonella* i praćenja njihove otpornosti na antimikrobne pripravke u tovnih svinja za klanje u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/11, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Osnovna studija iz stavka 1. ove točke provodi se od 1. ožujka 2012. godine.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

IV. ZARAZNE BOLESTI DIVLJIH ŽIVOTINJA

1. Afrička svinjska kuga

(1) Radi ranog otkrivanja ASK u divljih svinja svaki uzorak podrijetlom od uginule ili oboljele divlje svinje koji je dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu isključivanja KSK, službeni laboratorij mora pretražiti i na ASK.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

2. Bolest Aujeszzkoga

(1) Radi ranog otkrivanja bolesti Aujeszzkoga u divljih svinja svaki uzorak podrijetlom od uginule ili oboljele divlje svinje koji je dostavljen na laboratorijsku pretragu u svrhu isključivanja KSK, službeni laboratorij mora pretražiti i na bolest Aujeszzkoga.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

3. Encefalitis zapadnog Nila

(1) Radi ranog otkrivanja infekcije virusom encefalitisa zapadnog Nila određuje se virološko pretraživanje uginulih migratornih divljih ptica, uginulih ptica iz porodice Corvidae (gavrani, vrane, gačci, svrake, šojke i čavke) i uginulih ptica grabljivica.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

4. Influenca ptica

(1) Radi ranog otkrivanja virusa influence ptica u divljih ptica određuje provedba Programa pretraživanja influence ptica divljih ptica u 2012. godini (KLASA: 322-02/12-01/19, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

5. Klasična svinjska kuga (KSK)

(1) Radi ranog otkrivanja dokaza prisutnosti virusa klasične svinjske kuge u divljih svinja, određuje se provedba Programa nadziranja klasične svinjske kuge u divljih svinja u 2012. godini (KLASA: 322-02/12-01/20, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

(2) U cilju procjene rizika od izbijanja KSK i provedbe preventivnih mjera za sprječavanje pojave KSK, u pograničnom području s Bosnom i Hercegovinom (BiH) i to u lovištima na području Sisačko-moslavačke županije uz granicu s BiH, gdje je proteklih 5 godina utvrđen izravan ili neizravan dokaz KSK infekcije, određuje se provedba Programa praćenja i elektronskog bilježenja kretanja divljih svinja (KLASA: 322-02/12-01/21, URBROJ: 525-06-1-0547/12-1).

(3) Troškovi provođenja mjera ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

6. Slinavka i šap

(1) Radi ranog otkrivanja slinavke i šapa (SiŠ) u divljih papkara obvezno je isključivanje SiŠ infekcije u svim slučajevima kada klinički znakovi bolesti ili patoanatomski znakovi utvrđeni pri pregledu uginulih životinja, upućuju na sumnju na SiŠ.

(2) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

7. Tuberkuloza

(1) U slučaju nalaza tuberkuloznih promjena na trupu ili organima odstrijeljene divlje životinje, lovac je dužan uzeti uzorak sumnjive promjene u plastičnu vrećicu, zabilježiti lokaciju na kojoj je divljač odstrijeljena te isti dostaviti u najbližu ovlaštenu veterinarsku organizaciju.

(2) U objektu za obradu i rasijecanje divljači službeni ili ovlašteni veterinar u slučaju nalaza patoanatomskih promjena koje upućuju na tuberkulozu, mora uzeti promijenjene limfne čvorove i promijenjene parenhimske organe (slezena, pluća, jetra) te iste dostaviti u službeni laboratorij radi potvrde ili isključivanja tuberkuloze, te prijaviti sumnju na bolest u skladu s posebnim propisom.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

8. Uzorkovanje uginulih divljih životinja

(1) Lovoovlaštenik je dužan izvješćivati Upravu za veterinarstvo o utvrđenim neuobičajenim uginućima i pojavi bolesti među divljim životinjama.

(2) Lovoovlaštenik je dužan dostavljati lešine uginulih divljih životinja sukladno odredbama posebnih Programa koje donosi Uprava za veterinarstvo.

(3) Za dostavljenu svježu lešinu divlje svinje i jelenske divljači, lovoovlašteniku će biti isplaćena naknada u skladu s posebnim Programima koje donosi Uprava za veterinarstvo.

V. NAMETNIČKE BOLESTI DOMAĆIH ŽIVOTINJA

1. Ehinokokoza

(1) Prilikom cijepljenja pasa protiv bjesnoće mora biti provedena dehelmintizacija pasa protiv trakavice *Echinococcus granulosus*, pripravkom koji sadrži prazikvantel.

(2) Radi sprječavanja širenja jajašaca u okoliš, obvezno je najmanje 48 sati nakon tretiranja pasa, njihov izmet neškodljivo uništiti.

(3) Službeni ili ovlašteni veterinar u klaonici mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju ehinokokoze domaćih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda.

(4) U slučaju nalaza kliničkih znakova ili patoanatomskih promjena na liniji klanja koje upućuju na ehinokokoza, službeni ili ovlašteni veterinar mora dostaviti promijenjene parenhimske organe (pluća, jetra) radi parazitološke pretrage u službeni laboratorij.

(5) Pravne i fizičke osobe, koje kolju životinje za javnu potrošnju, kao i posjednici životinja koji životinje kolju za osobnu uporabu u kućanstvu, dužni su radi sprječavanja širenja ehinokokoze, odbačene organe zaklanih životinja učiniti neškodljivim u objektu za toplinsku preradu ili prokuhavanjem, odnosno spaljivanjem.

(6) Troškove provođenja mjera iz stavka 1. ove točke snosi posjednik životinje, a troškovi provođenja mjera iz stavka 4. ove podtočke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Trihineloza

(1) Radi utvrđivanja proširenosti i suzbijanja trihineloze, moraju biti provedene mjere otkrivanja, suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti u skladu s Naredbom o obveznom pregledu mesa svinja na prisutnost oblića roda *Trichinella* kod klanja za osobnu uporabu u kućanstvu (»Narodne novine« broj 28/10), Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze svinja (»Narodne novine« broj 81/99) i Pravilnikom o načinu obavljanja pretrage na nazočnost *Trichinella* u mesu (»Narodne novine« broj 62/08, 74/08 i 102/08) te prema Nacionalnom programu kontrole Trihineloze u Republici Hrvatskoj (KLASA: 322-02/12-01/22, URBROJ: 525-06-1-0246/12-1).

(2) Troškove obavljanja pretraga na nazočnost *Trichinella* iz stavka 1. ove točke u uzorku mesa svinja zaklanih za potrebe vlastitog kućanstva snosi posjednik životinje.

VI. NAMETNIČKE BOLESTI DIVLJIH ŽIVOTINJA

1. Ehinokokoza

(1) Službeni ili ovlaštteni veterinar u objektu za obradu i rasijecanje divljači mora voditi evidenciju o svakom utvrđenom slučaju ehinokokoze divljih životinja te o nalazu izvijestiti veterinarskog inspektora iz nadležnog veterinarskog ureda.

(2) U slučaju nalaza kliničkih znakova ili patoanatomskih promjena koje upućuju na ehinokokoza u objektu za obradu i rasijecanje divljači, službeni ili ovlaštteni veterinar mora dostaviti promijenjene parenhimske organe (pluća, jetra) radi parazitološke pretrage u službeni laboratorij.

(3) Troškovi provođenja mjera iz ove točke podmiruju se iz državnog proračuna.

2. Trihineloza

(1) Radi utvrđivanja proširenosti i suzbijanja trihineloze lovoovlaštenici su dužni dostaviti uzorak svake odstrijeljene divlje svinje radi pretrage na trihinelozu metodom propisanom Pravilnikom o načinu obavljanja pretrage na nazočnost *Trichinella* u mesu, te provesti mjere iskorjenjivanja bolesti u skladu s Pravilnikom o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje trihineloze svinja (»Narodne novine« broj 81/99).

(2) Troškove obavljanja pretraga na nazočnost *Trichinella* iz stavka 1. ove točke u uzorku mesa snosi lovoovlaštenik ili posjednik životinje, osim ukoliko posebnim Programima nije drugačije određeno.

VII. UZORKOVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

(1) Uzorke koji se uzimaju u okviru provedbe ove Naredbe ovlaštteni veterinar dužan je uzeti, čuvati i dostaviti u službeni laboratorij na odgovarajućoj temperaturi i na način da se spriječi

kontaminacija i razlijevanje te očuva integritet uzorka kako bi uzorak bio prikladan za laboratorijsku pretragu.

(2) Ovlašteni veterinar dužan je osigurati da uzorci budu poslani u službeni laboratorij što je prije moguće, a najkasnije u roku 48 sati.

(3) Ovlašteni veterinar dužan je uz uzorak poslati čitko ispisan Obrazac za dostavu uzoraka na laboratorijsko pretraživanje (Obrazac) iz Dodatka II. ove Naredbe, s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka, a za svaki uzorak uzet od goveda te ostalih životinja s individualnom identifikacijskom oznakom mora čitko i precizno navesti broj ušne markice goveda ili individualne identifikacijske oznake.

(4) Prilikom uzorkovanja ovlašteni veterinar jednu kopiju propisno ispunjenog i ovjerenog Obrasca dužan je ostaviti posjedniku. Obrazac koji prati uzorak(e) odnosi se isključivo na jedno gospodarstvo (JIBG).

(5) Službeni laboratorij dužan je izvijestiti Upravu za veterinarstvo o svim uzorcima koji su u laboratorij dostavljeni u stanju neprikladnom za laboratorijsku pretragu ili koji nisu dostavljeni u skladu s ovom Naredbom.

(6) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od goveda za koji na Obrascu nije čitko naveden broj ušne markice.

(7) Službeni laboratorij ne smije provesti traženu pretragu uzorka podrijetlom od bilo koje vrste životinje, uzetog u okviru provedbe ove Naredbe, ukoliko uz uzorak nije dostavljen čitko ispisan Obrazac s detaljno unesenim podacima u svim relevantnim poljima Obrasca, čime se jamči sljedivost svakog pojedinog uzorka.

(8) Nalaz svake laboratorijske pretrage propisane ovom Naredbom službeni laboratorij dostavlja Upravi za veterinarstvo u elektronskom obliku (*pdf format*), te pošiljatelju uzorka.

(9) Sektoru veterinarske inspekcije Uprave za veterinarstvo službeni laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog i/ili sumnjivog rezultata u elektronskom obliku (*pdf format*).

VIII. BIOSIGURNOSNE MJERE

(1) Radi djelotvornije zdravstvene zaštite životinja, zaštite zdravlja ljudi, veterinarske zaštite okoliša, kao i kod postojanja epidemioloških pokazatelja, ovlaštene veterinarske organizacije moraju provoditi deratizaciju.

(2) Deratizaciju treba provoditi u nastambama za životinje i dvorištima, objektima za klanje životinja, preradu, proizvodnju i skladištenje hrane životinjskog podrijetla i drugim objektima gdje je njezino provođenje od interesa za zdravstvenu zaštitu životinja i očuvanje zdravstvene ispravnosti hrane životinjskog podrijetla.

(3) Deratizaciju propisanu stavkom 2. ovoga Dijela Naredbe treba provoditi dva puta godišnje, a na poziv pravnih i fizičkih osoba i češće.

(4) Radi sprječavanja unošenja i širenja virusa klasične svinjske kuge, posjednici svinja dužni su uspostaviti veterinarsko-zdravstveni red te trajno provoditi sljedeće mjere:

(a) Za uzgoje do 10 svinja:

- gospodarstvo mora biti ograđeno, ulaz u objekte mora biti pod kontrolom;
- u uzgoj se smiju uvoditi samo svinje iz kontroliranih uzgoja, koje prati svjedodžba o zdravstvenom stanju i mjestu podrijetla životinja;
- novouvedene svinje moraju se najmanje 14 dana držati odvojeno od drugih svinja na gospodarstvu;
- provoditi redovito čišćenje i pranje objekata gdje se drže svinje;
- provoditi dezinfekciju vozila i objekata u skladu s tehnološkim zahtjevima, korištenjem odobrenog dezinficijensa u propisanoj koncentraciji;
- provoditi deratizaciju i dezinsekciju u skladu s tehnološkim zahtjevima;
- koristiti posebnu odjeću i obuću prilikom boravka u objektu gdje se drže svinje ili osigurati pranje odjeće te pranje i dezinfekciju obuće odmah po izlasku iz objekta;
- osigurati propisano zbrinjavanje uginuća, krutoga gnoja, gnojevke i otpadnih voda nastalih tijekom držanja svinja;
- ulaz u objekte sa svinjama dozvoljen je samo članovima domaćinstva i stručnim osobama (veterinari, stručni radnici);
- prilikom svakog ulaska u objekt sa svinjama veterinari i stručni radnici moraju provoditi preventivne biosigurnosne mjere za sprječavanje unošenja i širenja virusa KSK i to: korištenje zaštitne obuće i odjeće, primjenu načela asepse i antiseptike; čišćenje, pranje i dezinfekcija obuće pri izlasku s gospodarstva.
- vozila kojima se prevoze svinje moraju biti očišćena, oprana i dezinficirana odmah nakon prijevoza.
- svi koji uoče ili imaju ikakva saznanja o pojavi bilo kakvih znakova bolesti, sumnji na bolest, ili neuobičajenom ponašanju svinja unutar ili izvan gospodarstva, obvezni su o tome izvijestiti veterinara.

(b) Za uzgoje od 10 do 100 svinja, uključujući mjere propisane točkom (a) ovoga stavka i:

- radnicima i posjetiteljima osigurati zaštitnu odjeću i obuću;
- na ulazima na farme mora biti dezobarijera za vozila i osoblje;
- za rad u objektu sa svinjama potrebno je osigurati zaštitnu odjeću i obuću samo za tu namjenu te je zabranjen izlazak sa gospodarstva u istoj zaštitnoj odjeći i obući;

(c) Za uzgoje od 101 i više svinja, uključujući mjere propisane točkom (b) ovoga stavka i:

- osigurati osobu za održavanje dezobarijera i evidenciju o tome;
- svi zaposlenici na farmi obvezni su pri ulasku na farmu dezinficirati ruke i obuću;
- osigurati garderobe za zaštitnu odjeću i obuću, odvojeno »čisto« i »nečisto« i sanitarni čvor za pranje ruku, te po potrebi prostor za tuširanje;
- obvezno je presvlačenje u zaštitnu odjeću svih osoba koje rade na farmi prilikom ulaska u krug farme, a koja se nakon uporabe mora propisno odložiti u garderobnom ormariću za »nečisto«;
- zabranjen je izlazak iz kruga farme u zaštitnoj odjeći i obući i njihovo iznošenje;
- osigurati praonicu zaštitne odjeće;
- organizirati rad farme na način da se onemogući nekontrolirano i nepotrebno kretanje zaposlenika unutar farme;
- zabranjeno je držanje drugih vrsta životinja u objektu gdje se drže svinje;
- o svim posjetiteljima na farmi mora biti vođena evidencija s datumom, ulaska i izlaska s farme te svrhom posjete;
- vozila mogu ući na farmu samo prolaskom kroz dezobarijeru s dezinficijensom i po odobrenju odgovorne osobe;
- o svim vozilima koja ulaze na farmu mora se voditi evidencija s datumom ulaska i izlaska s farme te svrhom posjeta;
- posjetitelji mogu ući na farmu nakon provedene dezinfekcije prema napatku odgovorne osobe, a na farmi se mogu kretati samo u njihovoj pratnji uz obvezno nošenje zaštitne odjeće i obuće;
- zabranjeno je unošenje i iznošenje pribora, alata ili opreme s farme;
- obvezno je organizirati prehranu zaposlenika u krugu farme;
- strogo je zabranjeno unošenje na farmu hrane za ljude od strane pojedinaca, osobito svinjskog mesa i proizvoda podrijetlom od svinjskog mesa;
- zaposlenici farme ne smiju držati svinje u svom domaćinstvu;
- zaposlenici farme ne smiju raditi u objektima za uzgoj svinja izvan onih na farmi;
- zaposlenici farme ne smiju sudjelovati u lovu na divlje svinje niti obavljati ikakve poslove oko živih ili mrtvih (uginulih ili ustrijeljenih) divljih svinja;

– zaposlenici koji su slučajno bili u kontaktu s bolesnim ili sumnjivim svinjama, njihovim dijelovima ili proizvodima, obvezni su o tome obavijestiti odgovornu osobu, prije ulaska u krug farme.

(5) Provođenje deratizacije koje je prostorno i vremenski određeno od strane Uprave za veterinarstvo u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih i nametničkih bolesti u skladu s odredbama ovoga Dijela Naredbe, financira se iz državnog proračuna.

IX. PROVOĐENJE MJERA

(1) Mjere određene ovom Naredbom obavljaju veterinarske organizacije, veterinarske službe i veterinarske ambulante privatne prakse, ovlaštene za obavljanje navedenih poslova od strane Ministarstva poljoprivrede – Uprave za veterinarstvo.

(2) Provoditelji mjera propisanih Dijelom II., III. i V. ove Naredbe dužni su napraviti plan njihovog provođenja te isti dostaviti nadležnom Veterinarskom uredu, najkasnije sedam dana prije planiranog početka provedbe naređene mjere.

(3) Dijagnostičke i druge pretrage propisane ovom Naredbom obavljaju službeni laboratoriji Hrvatskog veterinarskog instituta (Veterinarski institut Zagreb, Veterinarski zavodi: Split, Rijeka, Križevci, Vinkovci i Centar za peradarstvo).

(4) Laboratorijsku dijagnostiku pojedinih bolesti, sukladno ovoj Naredbi, mogu obavljati i drugi službeni laboratoriji, i to:

(4.1.) Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (VF) za:

(a) bolesti kopitara – Zavod za mikrobiologiju i zarazne bolesti s klinikom, LEPTOlab, IAKlab, ARTERlab.

(b) bolesti pčela – Zavod za biologiju i patologiju riba i pčela,

(c) klamidiozu ptica – Zavod za bolesti peradi s klinikom, Laboratorij za klamidije (CHL),

(d) trihinelozu – Zavod za parazitologiju i invazijske bolesti s klinikom, Laboratorij za dijagnostiku trihineloze – LabT.

(4.2.) Bioinstitut d.o.o Čakovec za salmonelozu.

(5) Službeni laboratoriji navedeni u stavcima 3. i 4. ovoga Dijela Naredbe moraju Upravi za veterinarstvo dostavljati laboratorijski nalaz, u elektronskom obliku (*pdf format*) za svaki uzorak čija je pretraga propisana Naredbom, kao i mjesečno izvješće o provedenim dijagnostičkim i drugim pretragama propisanim ovom Naredbom, do 20. u mjesecu za protekli mjesec.

(6) Sektoru za veterinarske inspekcije službeni laboratorij dostavlja samo nalaze laboratorijskih pretraga pozitivnog i/ili sumnjivog rezultata u elektronskom obliku (*pdf format*).

(7) Jedinstvene cijene veterinarskih usluga za mjere koje moraju biti provedene na temelju ove Naredbe, uz suglasnost Ministarstva poljoprivrede predlaže Hrvatska veterinarska komora, osim cijena usluga za mjere koje se financiraju iz sredstava državnog proračuna koje određuje Ministarstvo poljoprivrede.

(8) Svaki uzorak koji se šalje na laboratorijsku pretragu, mora pratiti čitko i precizno popunjeni Obrazac iz Dodatka II. ove Naredbe, koji je njezin sastavni dio. Narudžba Obrazaca obavlja se preko Uprave za veterinarstvo.

(9) Financiranje mjera za koje je ovom Naredbom utvrđeno da se podmiruju iz državnog proračuna ne odnosi se na:

(a) pravne osobe koje imaju vlastitu veterinarsku službu;

(b) pravne osobe koje se bave stočarskom proizvodnjom;

(c) centre za reprodukciju i umjetno osjemenjivanje;

(d) uvezene životinje u karanteni;

(e) pravne i fizičke osobe koje se bave prometom životinja, a nemaju vlastitu proizvodnju;

(f) posjednike koji u propisanim rokovima nisu obavili naređene mjere, osim kad posebnim programima za kontrolu i nadziranje bolesti životinja nije drugačije određeno.

Iznimno, troškovi provođenja mjera iz Poglavlja III: podtočke 8.1, podtočke 8.3, i podtočke 9.1. ove Naredbe podmiruju se iz sredstava državnog proračuna.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

(1) Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju u 2011. godini (»Narodne novine«, broj 1/11, 72/11, 107/11).

(2) Ova Naredba stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/11-01/165

Urbroj: 525-06-2-0264/11-1

Zagreb, 2. veljače 2012.

Ministar
**Tihomir
Jakovina**, v. r.

DODATAK I.

Tablica 1.

VALIONICA Osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane					
Kategorija/dob peradi ili tip valionice	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Opaska
Jata peradi čija se jaja koriste za proizvodnju jednodnevne peradi	Valionica	Mekonij ili	1 skupni uzorak mekonija	Svaka tjedna	3
		Neizleženo pile u ljusci	50		
Skupni uzorak mekonija uzet od 250 komada peradi izvaljenih iz jaja dopremljenih od svakog pojedinačnog jata.					

Tablica 2.

PERAD U TOVU I PERAD PRIJE PRODAJE RADI DALJNJEG TOVA Osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane				
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Vrsta/količina uzorka		Učestalost uzorkovanja
		Vrsta uzorka	Količina uzorka/po jatu	
Perad u tovu i perad prije prodaje radi daljnjeg tova	Nastamba za uzgoj peradi	Navlaka za obuću	2 po jatu	Unutar tri tjedna prije premještanja u klaonicu ili prije prodaje radi daljnjeg tova

Tablica 3.

RASPLODNA PERAD U UZGOJU I PROIZVODNJI Osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Opaska
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500	–	–	Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.

			isporučeni pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na svakih 500 isporučeni pilića (najviše 60 pilića)				
4. tjedan starosti	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću	–	5 pari navlaka za obuću	–	1 ×	Navlake za obuću se za analizu mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambe za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću	–	5 pari navlaka za obuću	–	1 ×	
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno/podno držana jata	Navlake za obuću; ili	–	5 pari navlaka za obuću	–	Svaka 3 tjedna	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješana fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces	–	–	2		

Tablica 4.

PERAD CIJEPLJENA PROTIV SALMONELOZE Osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>) i purane					
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka	Učestalost uzorkovanja	Opaska
Tijekom nesivosti	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuću; ili	5 navlaka za obuću	Svaki 8 tjedana	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe. U slučaju slobodnog držanja ptica jato je svaka grupa ptica koja ima zajednički pristup jednoj ili više nastambi na farmi.
		Feces	Najmanje 2 skupna uzorka		

Tablica 5.

PERAD ZA PROIZVODNJU KONZUMNIH JAJA Osim za vrstu – kokoš (<i>Gallus gallus</i>)							
Kategorija/dob peradi	Mjesto uzimanja uzorka	Uzorak	Broj uzoraka			Učestalost uzorkovanja	Opaska
			Broj transportnih podložaka i pilića	Broj navlaka za obuću	Najmanji broj skupnih uzoraka		
Jednodnevni pilići	Nastamba za uzgoj	Transportni podlošci i pilići	1 transportni podložak na svakih 500 isporučenih pilića (najviše 10 podložaka) i najmanje 1 pile na	–	–	Po isporuci	Jednodnevni pilići su pilići starosti ne više od 72 sata nakon valjenja.

			svakih 500 isporučenih pilića (najviše 60 pilića)				
Dva tjedna prije početka nesivosti ili premještanja u nastambu za nesenje	Nastamba za uzgoj	Navlaka za obuču	–	5 pari navlaka za obuču	–	1 ×	Navlake za obuču se za analizu mogu objediniti u najmanje dva skupna uzorka.
Tijekom nesivosti	Nastamba za nesenje – slobodno/podno držana jata	Navlake za obuču; ili	–	5 pari navlaka za obuču	–	Svaka 4 tjedna u jatima peradi s više od 200 komada,	Na pretragu se dostavljaju dva uzorka sastavljena od najmanje 150 g fecesa. Uzorci se mogu sastojati od samopomiješanih fecesa iz pokretnih traka za prikupljanje izmeta, strugača ili dubokih jama, ovisno o tipu nastambe.
	Nastamba za nesenje – jata držana u kavezima	Feces	–	–	2	4 × godišnje u tromjesečnim razdobljima u jatima peradi s manje od 200 komada	

DODATAK II.

OBRAZAC ZA DOSTAVU UZORAKA NA LABORATORIJSKO PRETRAŽIVANJE broj obrasca 000000/11

	Naredba 2011	Karantena		Zahtjev posjednik	drugo (navesti)
Datum uzorkovanja:				Troškove snosi: Državni proračun	Troškove snosi: posjednik
Ime i prezime			Adresa		

posjednika:				/gospodarstva/farme/karantene):			
Mjesto:		Općina:		Županija:			
JIBG:			Registracijski br. klaonice/objekta (kad se uzorak uzima u klaonici/objektu):				
Vrsta proizvodnje:		ekstenzivno					
		intenzivno			jaja (rasplod)		ribe
	dob peradi:		rasplod		nesilice (konzum)		školjke
	dob peradi:		tov		nesilice (rasplod)		pčele
	dob pilića:		pilići		reprodukcija		sport / hobi
			jaja (konzum)		mlijeko		drugo:
Veličina uzgoja (Σ)		1 do 9	40 do 50		350 do 499		5000 do 9999
		10 do 19	51 do 99		500 do 999		10000 do 30000
		20 do 29	100 do 249		1000 do 2999		> 30000
		30 do 39	250 do 349		3000 do 4999		
GOVEDA, SVINJE, OVCE, KOZE, KONJI, PČELE, RIBE, ŠKOLJKE							
Životinje od kojih je uzet uzorak (broj/kategorija)							
Goveda	Svinje	Ovce	Koze		Konji	Pčele	Ribe/Školjke/ Temperatura vode pri uzorkovanju
Broj(evi) ušne(ih) markica ili drugih oznaka životinja od kojih je/su uzorci uzeti:							

Imuni status životinje (cijepjenja)	d		Naziv bolesti:
	a		
	n		Naziv (proizvođač) cjepiva:
	e		
			Datum cijepjenja:

PERAD

Način peradarske proizvodnje:		kavezno držanje		Ukupan broj jata na
		podno držanje		farmi/gospodarstvu: _____
		slobodno držanje na otvorenom		
		drugo (navesti):		
				Broj objekta iz kojega je uzet uzorak

Broj nesilica na gospodarstvu/farmi			Broj brojlera na gospodarstvu/farmi	
Broj nesilica u pretraživanom(nim) jatu(ima):			Broj brojlera u pretraživanom(nim) jatu(ima):	
Broj pilića na gospodarstvu/farmi			Broj purana na gospodarstvu/farmi	
Broj pilića u pretraživanom(nim) jatu(ima):			Broj purana u pretraživanom(nim) jatu(ima):	

Imuni status peradi (cijepjenja)	Newcastleska bolest	da		Proizvođač cjepiva:
		ne		Naziv cjepiva:
				Datum cijepjenja:
	Salmoneloza	da		Proizvođač cjepiva:
		ne		Naziv cjepiva:
				Datum cijepjenja:

UZORAK

Vrsta uzorka		krv		školjke (vrsta/e):
(označiti)		organi (navesti)		trup peradi

		koji):			cekum peradi			
		feces (ako je skupni uzorak, navesti mjesto uzorkovanja):						
		navlake za obuću						
		jaja (navesti količinu)						
		urin			ovarijalna tekućina			
		mlijeko			ličinke (navesti čega):			
		obrisak (navesti čega):			lešina (navesti čega):			
		pobačeni fetus			drugo (navesti):			
		riba (navesti vrstu/e):						
Pretraživanje člana Naredbe):		(navesti članak Naredbe):			Bolest (navesti):			
Datum slanja uzoraka u laboratorij:					Način dostave uzorka:			
Naziv laboratorija:								
Ime, prezime i br. ovlaštenja veterinara koji je uzeo uzorak:							Potpis:	
Naziv ovlaštene vet. organizacije:						Pečat:		
Adresa:				Telefon/telefaks:			/	